

**Centraal Bureau
voor de Statistiek**

Microdata Services

Documentatie
Adreskenmerken van personen die in de
gemeentelijke bevolkingsregisters ingeschreven
(hebben ge)staan
(GBAADRESOBJECTBUS)

Datum: 24 april 2026

Bronvermelding

Bij publicaties over onderzoek geheel of gedeeltelijk gebaseerd op microdata van het CBS wordt als bronvermelding gebruikt:

“Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstelling, c.q. opdrachtgever*] in projectnummer [XXXX] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek.”

Indien behoefte bestaat te verantwoorden dat de gebruikte onderzoeksdata niet zonder meer toegankelijk zijn bijvoorbeeld voor replicatie van het onderzoek kan daaraan worden toegevoegd:

“Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie [Microdata: Zelf onderzoek doen | CBS](#).”

English version

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] in project number [XXXX] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

“Under certain conditions, these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: [Microdata: Conducting your own research | CBS](#).”

Beschikbare bestand(en):

Het bestand is beschikbaar over de periode 1995 t/m 2025 (longitudinaal).

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Vanaf 2023: 2 nieuwe variabelen toegevoegd, namelijk GBAFUNCTIEADRES en GBAAANGIFTEADRESHOUDING
 - Reden versie 2020BUSV2: 1 fout record verwijderd.
 - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Bijlagen	7
3. Bestandsopbouw en toelichting	8
Bestandsopbouw	8
Toelichting op de variabelen	9
RINPERSOONS	9
RINPERSOON.....	9
GBADATUMAANVANGADRESHOUDING	9
GBADATUMEINDEADRESHOUDING	10
SOORTOBJECTNUMMER	10
RINOBJECTNUMMER	11
GBAFUNCTIEADRES	12
GBAAANGIFTEADRESHOUDING.....	12
Versiegeschiedenis	13

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Adreskenmerken van personen die in de gemeentelijke bevolkingsregisters ingeschreven (hebben ge)staan*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

In Nederland gelegen adressen van personen met datum aanvang en datum einde van elke periode van adresbewoning. De component is een gecoördineerde versie en bevat informatie tot en met 31 december JJJJ. Alleen de informatie over het laatste jaar is gecoördineerd. De informatie in de component zal in principe niet meer wijzigen. Het bestand maakt onderdeel uit van het Stelsel van Sociaal statistische Bestanden (SSB) van het CBS. Het bestand is van het bus-type. Met bus-type wordt bedoeld dat het databestand (de component) een vorm heeft waarbij in een record (een rij in het bestand) attributen aan een entiteit zijn gekoppeld met behulp van een tijdsleutel. De tijdsleutel bestaat uit een aanvangsdatum en een einddatum. Wanneer er een wijziging plaatsvindt in één of meerdere attributen, ontstaat er een nieuw record. Er mag voor een specifieke entiteit geen overlap zijn in de tijdsleutels van opeenvolgende records.

Beschrijving van de populatie

In Nederland gelegen adressen van personen die vanaf 1 oktober 1994 in de gemeentelijke bevolkingsregisters ingeschreven (hebben ge)staan. Bevat ook adressen van personen die voor 1 oktober 1994 in de gemeentelijke bevolkingsregisters ingeschreven hebben gestaan. Deze populatie ooit-ingezetenen is niet compleet. Het gaat om bij voorbeeld om emigranten die voor de start van de BRP (toentertijd nog GBA) al zijn geëmigreerd.

Methodologie

Wanneer gebruik je dit bestand? Om informatie over het adres van personen op te halen op een zekere peildatum of in een zekere peilperiode en deze toe te voegen aan het analysebestand. Advies voor gebruik: De informatie over het laatste jaar in een versie sluit aan op de op StatLine gepubliceerde informatie van team Demografie. Indien informatie moet aansluiten op al eerder op StatLine gepubliceerde definitieve informatie dan gebruik je een gecoördineerde versie van de component (de component loopt tot 31 december JJJJ-1 00:00). De gecoördineerde component bevat weliswaar informatie over een reeks van jaren maar alléén het laatste jaar in de versie van de component is definitief. Dit betekent dat voor elk jaar output een andere versie (jaar) van de gecoördineerde component gebruikt dient te worden. In alle andere gevallen kan gebruik worden gemaakt van de meeste recente niet-gecoördineerde versie. Ook kan dan met diezelfde component één analysebestand met meerdere perioden tegelijk worden gemaakt. Enkele voorbeelden: Peilmoment Status cijfers Component 1-1-2015 volgens StatLine gecoördineerd, 2014 31-5-2013 volgens StatLine gecoördineerd, 2013 2012 volgens StatLine gecoördineerd, 2011 Indien niet hoeft te worden aangesloten op StatLinecijfers kan gebruik worden gemaakt van de niet-gecoördineerde versie. Dit bestand is NIET geschikt om het jaarlijkse aantal verhuizingen te bepalen zoals die (ooit) zijn gepubliceerd door team Demografie.

Hiervoor zijn twee redenen te benoemen:

- alle wijzigingen die betrekking hebben op berichten uit het verleden, die in een later jaar bekend zijn geworden, zijn in de GBAADRESOBJECTBUS ook in oudere jaren verwerkt tot dat het bestand de status gecoördineerd heeft;
- nagekomen berichten worden binnen de demografische statistieken niet altijd geteld bij het jaar van gebeurtenis maar in het jaar ontvangst. Binnen de GBAADRESOBJECTBUS is het niet mogelijk om hierin onderscheid te maken.

Voor het bepalen van het jaarlijks aantal verhuisde personen, zoals die (ooit) zijn gepubliceerd door team Demografie, wordt verwezen naar de component GBAADRESGEBEURTENISBUS. Dit bestand is niet optimaal om de stand van de bevolking op 1 januari van een gegeven jaar, zoals die (ooit) zijn gepubliceerd door team Demografie, uit af te leiden. Hiervoor wordt verwezen naar de component GBASTANDBEVOLKINGJJJTABVV.

Bijlagen

variabelenwaardenGBAADRESOBJECTBUS.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	GBADATUMAANVANGADRESHOUDING	A8
4	GBADATUMEINDEADRESHOUDING	A8
5	SOORTOBJECTNUMMER	A1
6	RINOBJECTNUMMER	A32
7	GBAFUNCTIEADRES	A1
8	GBAAANGIFTEADRESHOUDING	A1

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id het gemeentelijk bevolkingsregister.

Codelijst

Waarde	Label
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP

RINPERSOON

Samen met RINPERSOONS identificeert dit nummer de persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit de gemeentelijke bevolkingsregisters. Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RINPERSOON. RIN staat voor Record Identification Number. Door de aan een RINPERSOON gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RINPERSOON aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RINPERSOON geschiedt door het CBS.

Toelichting bij het gebruik

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

GBADATUMAANVANGADRESHOUDING

Datum aanvang adresbewoning persoon

Definitie

Datum waarop een persoon in de gemeentelijke bevolkingsregisters op een adres is ingeschreven.

Toelichting bij de definitie

Datum zoals vastgelegd in de gemeentelijke bevolkingsregisters.

Toelichting bij het gebruik

Een persoon die van adres verandert, geboren wordt of zich in Nederland vestigt heeft als gebeurtenisdatum GBADATUMAANVANGADRESHOUDING. Notatiewijze: JJJMMDD

GBADATUMEINDEADRESHOUDING

Datum beeïndiging adresbewoning persoon

Definitie

Datum waarop een persoon in de gemeentelijke bevolkingsregisters op een adres is uitgeschreven.

Toelichting bij de definitie

Datum zoals vastgelegd in de gemeentelijke bevolkingsregisters.

Toelichting bij het gebruik

Indien een persoon van adres verandert, overlijdt of zich vestigt in het buitenland dan wordt de GBADATUMEINDEADRESHOUDING van deze persoon gevuld met de datum waarop deze gebeurtenis plaatsvond. Als aan het eind van de waarnemingsperiode geen einde aan de adresbewoning is gekomen dan is GBADATUMEINDEADRESHOUDING gevuld met JJJ1231 (= niet beeïndigd). Notatiewijze: JJJMMDD

SOORTOBJECTNUMMER

SOORTOBJECTNUMMER van het adres van een persoon

Definitie

De bron waaruit een verblijfplaats identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

Met de variabele SOORTOBJECTNUMMER worden naast de reguliere BAG-objecten ook historische verblijfsobjecten en niet in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) geïdentificeerde verblijfsobjecten aangeduid. In combinatie met deze code vormt RINOBJECTNUMMER een uniek identificatienummer. Een geadresseerde verblijfplaats kan een gebouw zijn, Verblijfsobject genoemd, maar ook een caravan op een Standplaats of een woonboot op een Ligplaats. Een verblijfplaats kan één of meerdere adressen bevatten.

Toelichting bij het gebruik

Het SOORTOBJECTNUMMER moet gebruikt worden in combinatie met RINOBJECTNUMMER. Alleen dan vormt het een unieke sleutel. Het SOORTOBJECTNUMMER geeft de herkomst van het RINOBJECTNUMMER weer. Betekenis van de gebruikte coderingen:

B: RINOBJECTNUMMER met herkomst Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), betreft objecten vanaf 1-1-2012 (vanaf die datum geldt deze registratie);

H: RINOBJECTNUMMER met historische herkomst, betreft objecten van vóór 1-1-2012, dus bijvoorbeeld objecten die voor die datum al gesloopt zijn;

D: RINOBJECTNUMMER met herkomst de gemeentelijke bevolkingsregisters, betreft objecten die niet koppelen aan de BAG en niet tot de historische objecten behoren;

O: RINOBJECTNUMMER met onbekende herkomst, betreft objecten waarvan door ontbreken van aanvullende informatie de herkomst onduidelijk is.

De sleutelcombinatie SOORTOBJECTNUMMER + RINOBJECTNUMMER is op 1 juli 2014 geïntroduceerd in het SSB als vervanger van de adreskoppelsleutels RINADRES en ADRESRUGNR. Aangezien er in een aantal gevallen sprake was van een n:m-relatie tussen de nieuwe sleutel en de toenmalige sleutels, moesten hierin keuzes worden gemaakt. De componenten die toen (juli 2014) in het SSB stonden (dus niet in het archief) zijn omgezet naar de nieuwe sleutel en zijn uniek gemaakt op de nieuwe sleutel ('ontdubbeld').

Codelijst

Waarde	Label
B	Rinobjectnummer BAG
H	Rinobjectnummer historisch
D	Rinobjectnummer GBA
O	Rinobjectnummer herkomst onbekend

RINOBJECTNUMMER

Adres-id van een persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een geadresseerde verblijfplaats. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

Dit versleutelde nummer identificeert de locatie in Nederland van een (verblijfs)object volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Het nummer vormt in combinatie met SOORTOBJECTNUMMER een uniek identificatienummer. Een geadresseerde verblijfplaats kan een gebouw zijn, Verblijfsobject genoemd, maar ook een caravan op een Standplaats of een woonboot op een Ligplaats. Een verblijfplaats kan één of meerdere adressen bevatten.

Toelichting bij het gebruik

Aan historische adressen (niet meer bestaand op 1 januari 2012) is een fictief RINOBJECTNUMMER toegekend. Aan onbekende adressen is een fictief RINOBJECTNUMMER toegekend waarin de gemeente-wijk-buurtcode (GWBCODEJJJ) is opgenomen. De sleutelcombinatie SOORTOBJECTNUMMER + RINOBJECTNUMMER is op 1 juli 2014 geïntroduceerd in het SSB als vervanger van de adreskoppelsleutels RINADRES en ADRESRUGNR. Aangezien er in een aantal gevallen sprake was van een n:m-relatie tussen de nieuwe sleutel en de toenmalige sleutels, moesten hierin keuzes worden gemaakt. De componenten die toen (juli 2014) in het SSB stonden (dus niet in het archief) zijn omgezet naar de nieuwe sleutel en zijn uniek gemaakt op de nieuwe sleutel ('ontdubbeld').

GBAFUNCTIEADRES

Adres functie (woonadres of briefadres)

Definitie

Duidt de functie van een adres van een ingeschrevene in de gemeentelijke bevolkingsregister aan.

Toelichting bij de definitie

Functie van het adres zoals vastgelegd in de gemeentelijke bevolkingsregisters. Wanneer een vast woonadres ontbreekt is het mogelijk een briefadres te krijgen. Het briefadres is een adres waarop de ingeschrevene doorgaans niet woont.

Codelijst

Waarde	Label
W	Woonadres
B	Briefadres

GBAAANGIFTEADRESHOUDING

Persoon door wie aangifte van adres is gedaan

Definitie

Een aanduiding van degene door wie aangifte van verblijf en adres is gedaan.

Toelichting bij de definitie

Deze variabele geeft aan hoe de aangifte van het adres of verblijf is gedaan. Dat kan de ingeschrevene zelf zijn, een gerelateerde, maar het kan ook gaan om een infrastructurele of technische wijziging. Hiermee kan worden vastgesteld of het om een infrastructurele wijziging gaat. In dat geval is de identificatie van het object gewijzigd door bijvoorbeeld een gemeentelijke herindeling of een wijziging van een straatnaam. In die gevallen is er geen sprake van een verhuizing.

Codelijst

Waarde	Label
A	Ambtshalve
B	Ministerieel besluit
G	Gezaghouders
H	Hoofd instelling
I	Ingeschrevene
K	Meerderjarig inwonend kind voor ouder
M	Meerderjarige gemachtigde
O	Inwonende ouder voor meerderjarig kind
P	Echtgenoot/geregistreerd partner
T	Technische wijziging ivm BAG
W	Infrastructurele wijziging
-	Onbekend

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
GBAADRESOBJECT2025BUSV1	Vervangt 2024V1